

Društvo restavradorjev Slovenije

Gradivo za novinarje

ob podelitvi

NAGRADE IN PRIZNANJ MIRKA ŠUBICA

Ljubljana, 20. november 2017

Spoštovani predstavniki medijev!

Pred Vami je gradivo ob letošnji podelitvi

NAGRADE IN PRIZNANJ MIRKA ŠUBICA ZA LETO 2017

Nagrada Mirka Šubica je stanovska nagrada za življenjsko delo na področju konservatorsko-restavratorske stroke (muzeji, galerije, likovne akademije, zasebne restavratorske delavnice). Leta 2008 je nagrado ustanovilo Društvo restavradorjev Slovenije (DRS) z namenom, da bi konservatorsko-restavratorsko stroko še bolj predstavili javnosti in da bi za izjemne dosežke na strokovnem področju v konservatorsko-restavratorski stroki nagradili strokovnjake, ki pomagajo skrbeti za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Poleg nagrade za življenjsko delo podeljuje društvo tudi priznanja Mirka Šubica za enkratne izjemne dosežke in prispevke pri ohranjanju kulturne dediščine ter predstavljanju in popularizaciji konservatorsko-restavratorske stroke na Slovenskem in v tujini in častno članstvo v Društvo restavradorjev Slovenije.

Prilagamo Vam:

- vabilo na podelitev nagrad in priznanj Mirka Šubica
- poročilo o delu komisije za nagrade in priznanja Društva restavradorjev Slovenije (DRS)
- utemeljitve

Slikovno gradivo boste v obliki zgoščenke prejeli na podelitvi.

Za ostale informacije smo Vam na voljo po telefonu 01/23 43 141 ali na elektronskem naslovu info@slodrs.si. Z veseljem Vam bomo pomagali.

Želimo Vam uspešno delo in prijetno druženje z nami!

Ana Kocjančič
tajnica DRS

mag. Martina Lesar Kikelj
predsednica DRS

DRUŠTVO RESTAVRATORJEV SLOVENIJE **Komisija za nagrade in priznanja DRS**

POROČILO KOMISIJE

Komisija za nagrade in priznanja Mirka Šubica pri Društvu restavradorjev Slovenije (Društvo DRS) je delovala v sestavi:

Predsednica komisije:

dr. Eva Ilec, Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož

Člani komisije:

Jernej Hudolin, generalni direktor ZVKDS

Emina Frljak Gašparović, ZVKDS Restavratski center, Ljubljana

mag. Lucija Močnik Ramovš, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje

Univerze v Ljubljani, Ljubljana

dr. Jasna Malešič, Center za konserviranje in restavriranje knjižničnega gradiva,
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Špela Govže, ZVKDS Restavratski center, Ljubljana

Ajda Mladenovič, samozaposlena v kulturi

Martina Obid Mlakar, samozaposlena v kulturi

Tina Buh, Narodna galerija, Ljubljana

Komisija za nagrade in priznanja Društva DRS se je sestala štirikrat. V predpisanem roku je na razpis pravočasno prispelo 8 predlogov:

- en predlog za nagrado (za življenjsko delo) Mirka Šubica
- sedem predlogov za priznanja Mirka Šubica
- za častnega člana ni bil poslan noben predlog.

Na podlagi sestankov in ogledov na terenu se je komisija za nagrade in priznanja Društva DRS odločila, da:

Nagrado Mirka Šubica v letu 2017 prejme

1. **dr. Gojka Pajagič Bregar** za življenjsko delo na področju ohranjanja, predstavljanja in populariziranja tekstilne dediščine na Slovenskem ter za njeno vizionarsko vodenje in razvoj Društva restavradorjev Slovenije.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2017 prejmejo:

1. **mag. Miran Pflaum** za izjemne dosežke na področju konserviranja-restavriranja, raziskovanja in predstavljanja dediščine starega Egipta.
2. **mag. Andrej Jazbec** za celovito obnovo zunanjih fasad cerkve Marije Snežne v Borjani in cerkve sv. Kancijana na Reki ter za dosedanje obsežno delo v okviru popotresne obnove Posočja.
3. **dr. Mateja Neža Sitar** za doktorsko disertacijo *Spomeniškovarstvena problematika restavriranja Quaglieve poslikave na oboku ljubljanske stolnice*.
4. **mag. Gorazd Lemajič in sodelavci dr. Martin Kavčič, Iztok Lemajič, Vojko Anzeljc in Sašo Kolarič** za izjemno uspešno izpeljavo projekta *Aljažev stolp. Ta pleh ima dušo* – potujočo razstavo, dokumentarno-igrani film – in za pripravo konservatorskega načrta za Aljažev stolp.

Častno članstvo Društva restavradorjev Slovenije se letos ne podeli.

dr. Eva Ilec
predsednica komisije

Nagrado Mirka Šubica v letu 2017

prejme

dr. Gojka Pajagič Bregar

za življenjsko delo na področju ohranjanja, predstavljanja in populariziranja tekstilne dediščine na Slovenskem ter za vizionarsko vodenje in razvoj Društva restavradorjev Slovenije.

Dr. Gojka Pajagič Bregar je svojo muzejsko strokovno pot začela kot prva konservatorica-restavratorka in hkrati kustodinja zbirke tekstilij v Narodnem muzeju Slovenije ter se pri tem izkazala kot domiselna strokovnjakinja in predana raziskovalka.

Njeno pionirsko delo pri pripravi standardov za muzejsko konservatorsko-restavratorsko delavnico za tekstil je bilo v pomoč in oporo sorodnim delavnicam, ki so se kasneje razvile v drugih slovenskih muzejih. Nesebično je delila in objavljala svoja spoznanja, zbrana s preučevanjem strokovne literature, pridobljena na izpopolnjevanjih v pomembnih ustanovah doma in po svetu ter dognana z lastnim raziskovalnim delom.

Strokovno delo dr. Gojke Pajagič Bregar, muzejske svetovalke in konservatorsko-restavratorske svetnice, pokriva zelo širok spekter muzejskega dela. Pri raziskovanju in konserviranju-restavriranju tkanin ji je uspelo povezati slovenske strokovnjake in ustanove v projekte, ki so presegali ustaljene okvire in delovne prakse v Sloveniji in so preplet raziskovalnega dela, konservatorsko-restavratorskih posegov, objavljanja in populariziranja stroke in tekstilne dediščine širšemu občinstvu. Svoje dosežke je redno predstavljala s predavanji ter z objavami v strokovnih publikacijah doma in v tujini, kar je razvidno iz njene obsežne bibliografije. Zenit svojega strokovnega dela pa je dosegla s pridobitvijo naziva konservatorsko-restavratorske svetnice leta 2010 in z doktorsko disertacijo leta 2012.

V mednarodnem prostoru se je izkazala s sodelovanjem z muzejskimi in raziskovalnimi institucijami ter restavratorskimi delavnicami v srednjeevropskem prostoru in v jugovzhodni Evropi. Njena izvirnost na področju strokovnega muzejskega dela je plod interdisciplinarnosti področij njenega delovanja in izjemne sposobnosti za odkrivanje in povezovanje vrhunskih sodelavcev.

Ob svojem raziskovalnem delu je bila ves čas naklonjena tudi skupnosti, v kateri je ustvarjala. Zmogla in želela je izpostaviti in pohvaliti posameznike in skupine, ki so v konservatorsko-restavratorski stroki izstopali s svojimi dosežki. Sodelovala je na številnih znanstvenih in strokovnih srečanjih konservatorjev-restavratorjev doma, kjer je mnoga tudi organizirala, in tudi v tujini, kjer je bila cenjena sodelavka in predavateljica.

Njena prizadevanja je konservatorska-restavratorska skupnost nagradila s posebnim zaupanjem in priznanjem, saj je bila dvakrat zapored izvoljena za predsednico Društva restavratorjev Slovenije. Našo stanovsko organizacijo je popeljala iz težkega obdobja in ji vrnila ugled med člani, v prostoru slovenskih kulturniških strokovnih društev in pri Ministrstvu za kulturo, ki je po prvih letih njenega vodenja in izpeljanem programu znova prepoznalo DRS za kvalitetnega sogovornika in gonilo strokovnega napredka v Sloveniji.

Na pobudo Gojke Pajagič Bregar je Društvo restavratorjev Slovenije pred desetimi leti začelo podeljevati stanovske nagrade in priznanja Mirka Šubica ter častna članstva v društvu restavratorjev Slovenije. Obilica odličnih kandidatov in vsakoletno podeljevanje sta velika hvalnica konservatorsko-restavratorski stroki in njen največji praznik in prav je, da ob jubileju podeljevanja stanovskih nagrad med nagrajence uvrstimo Gojko Pajagič Bregar.

Za delo na področju ohranjanja, predstavljanja in populariziranja tekstilne dediščine na Slovenskem ter za vizionarsko vodenje in razvoj Društva restavratorjev Slovenije Društvo restavratorjem Slovenije v letu 2017 podeljuje Gojki Pajagič Bregar nagrado za življenjsko delo.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2017

prejme

mag. Miran Pflaum

**za izjemne dosežke na področju konserviranja-restavriranja,
raziskovanja in predstavljanja dediščine starega Egipta**

Mag. Miran Pflaum, konservatorsko-restavratorski svetnik, se v Narodnem muzeju Slovenije že vrsto let posveča ohranjanju, preučevanju in predstavljanju arheološke dediščine starega Egipta. Svoje konservatorske in restavratorske posege je povezal v celoto in jih s soavtorji predstavil javnosti z razstavami, predavanji, delavnicami in katalogi.

Po uvodnem preučevanju sodobnih praks v strokovni literaturi in v konservatorsko-restavratorskih laboratorijih, ki postavljajo svetovne standarde za konserviranje in preučevanje dediščine starega Egipta, je organiziral preliminarne naravoslovne raziskave ter konserviranje-restavriranje polikromirane lesene krste in površine ovojev posmrtnih ostankov svečenika z imenom Isahte oziroma A-keswy-te. Poskrbel je, da je bila mumija s krsto po zaključenem posegu shranjena v posebej zanjo izdelani zatesnjeni razstavnih vitrini, v dušikovi atmosferi z uravnano vlažnostjo zraka. Snovno sestavo propadajočih grobnih dodatkov iz egipčanske fajanse je raziskoval z naravoslovnimi analitskimi metodami in ob tem preučeval izbirne, danes pozabljene tehnike. Uspelo mu je poustvariti pozabljeno tehniko egipčanske fajanse, svoja spoznanja pa je v praksi predstavil na več delavnicah za širše občinstvo, konservatorje-restavratorje in pedagoge v Narodnem muzeju Slovenije.

Egipčansko zbirko Narodnega muzeja ja primerjal z zbirkami po svetu ter poskrbel za njeno celostno obravnavo in primerno predstavitev strokovni in širši javnosti s

konservatorsko-restavratorskega in drugih vidikov. Predstavljal jo je s predavanji, članki in tremi razstavami, katerih avtor ali soavtor je bil.

Za sistematično, poglobljeno in predano delo na staroegipčanski zbirki Društvo restavradorjev Slovenije podeljuje mag. Miranu Pflaumu priznanje Mirka Šubica za leto 2017.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2017

prejme

mag. Andrej Jazbec

za celovito obnovo zunanjih fasad cerkve Marije Snežne v Borjani in cerkve sv. Kancijana na Reki ter za obsežno delo v okviru popotresne obnove Posočja

Mag. Andrej Jazbec kot konservator-restavrator Zavoda za varstvo kulturne dediščine že dve desetletji sodeluje pri obnovi kulturnih spomenikov v okviru popotresne obnove Posočja. Na številnih objektih, poškodovanih v potresu, je mag. Jazbec izvajal sondiranje in druge raziskave, med gradbenimi deli pa skupaj s konservatorji izvajal strokovni nadzor. Na cerkvi sv. Nikolaja v KREDU in cerkvi sv. Brikcija na Volarjih je vodil konservatorsko-restavratorske posege na stenskih poslikavah, ki so bile odkrite prav v času popotresne obnove.

V letu 2016 je mag. Andrej Jazbec vodil konservatorsko-restavratorske posege na zunanjščinah objektov cerkve Marije Snežne v Borjani in cerkve sv. Kancijana na Reki. V obeh primerih je šlo za celovito prezentacijo zunanjih fasad z restavriranjem ometov in rekonstrukcijo prvotnih arhitekturnih poslikav, nujna zaščitna restavratorska dela na poslikavah pa so hkrati potekala tudi v notranjosti obeh cerkva. Mag. Jazbec je ob izvedbi konservatorsko-restavratorskih del izvajal tudi nadzor nad ostalimi gradbenimi posegi in pomagal koordinirati dela na obeh objektih hkrati, saj je statična sanacija potekala istočasno.

Kljub izredno omejenemu časovnemu in predvsem finančnemu okviru za celovito obnovo cerkva na Reki in v Borjani so bila konservatorsko-restavratorska dela pod vodstvom mag. Andreja Jazbeca izvedena strokovno in kvalitetno v skladu z vsemi zahtevami sodobne konservatorsko-restavratorske stroke. Vse to je zasluga ne le

njegovih bogatih izkušenj in poznavanja srednjeveških poslikav, temveč tudi njegove iznajdljivosti, strastne predanosti delu in osebne zavzetosti za ohranitev kulturne dediščine.

Za celovito obnovo zunanjih fasad cerkve Marije Snežne v Borjani in cerkve sv. Kancijana na Reki ter za dosedanje obsežno delo v okviru popotresne obnove Posočja prejme mag. Andrej Jazbec priznanje Mirka Šubica za leto 2017.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2017

prejme

dr. Mateja Neža Sitar

za doktorsko disertacijo *Spomeniškovarstvena problematika restavriranja Quagliieve poslikave na oboku ljubljanske stolnice*

Mateja Neža Sitar, višja konservatorica-restavratorka na ZVKDS RC Ljubljana, je z doktorsko disertacijo z naslovom *Spomeniškovarstvena problematika restavriranja Quagliieve poslikave na oboku ljubljanske stolnice* prispevala edinstven in izviren teoretični prispevek k razvoju konservatorsko-restavratorske stroke, podprt s študijo primera restavriranja.

Mateja Neža Sitar v svojem znanstvenem delu opozarja na pomanjkanje poznavanja in kritičnega vpogleda na zgodovino konservatorstva in restavratorstva na Slovenskem ter izpostavlja vlogo interdisciplinarnega pristopa, še zlasti pomen in nujnost enakovrednega sodelovanja med konservatorjem-restavratorem in umetnostnim zgodovinarjem - konservatorjem. Konkretnije obravnava razvoj in profilacijo restavratorskega poklica na Slovenskem in današnji pristop do raziskovanja, razumevanja in restavriranja spomenika primerja s pristopi v preteklosti. Predlagala je idejni osnutek za prepotrebno preučevanje zgodovine restavriranja pri nas in s tem postavila izvrstno izhodišče za nadaljnje raziskovalno delo. Obenem avtorica s študijo o Quaglievih stenskih poslikavah v ljubljanski stolnici dokazuje pomembnost priključitve tehnične umetnostne zgodovine v interdisciplinarni spomeniškovarstveni model. Ta je bil odtlej že večkrat uspešno uporabljen kot teoretska podpora restavratorskim ekipam z raziskavami historiatov na različnih zvrsteh kulturne dediščine. Interdisciplinarno sodelovanje je v praksi

resda prisotno že dalj časa, nov pa je način formaliziranega in zavestnega sodelovanja ter raziskovanja ob upoštevanju spoznanj različnih strok.

Društvo restavradorjev Slovenije prepoznava pomembnost avtoričinega dela, ki izpostavlja vlogo timskega dela strok, kar omogoča širši diskurz o umetnini in iskanje njene avtentične podobe, zato podeljuje Mateji Neži Sitar priznanje Mirka Šubica za leto 2017.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2017

prejme

mag. Gorazd Lemajič in sodelavci dr. Martin Kavčič, Iztok Lemajič, Vojko Anzeljc in Sašo Kolarič

za izjemno uspešno izpeljavo projekta *Aljažev stolp. Ta pleh ima dušo, ki vključuje* potujočo razstavo in dokumentarno-igrani film, in za pripravo konservatorskega načrta za Aljažev stolp.

Skupina strokovnjakov, ki jih je vodila zamisel o ohranitvi izjemnega kulturnega spomenika državnega pomena na vrhu Triglava, se je z veliko predanostjo in strokovnim pristopom lotila izdelave rekonstrukcije Aljaževega stolpa na enak način in iz enakih kosov pločevine, kot je to storila ekipa Jakoba Aljaža pred več kot sto leti. Gorazd Lemajič iz Narodnega muzeja Slovenije in Martin Kavčič iz ZVKDS RC sta pripravila obsežen konservatorski načrt, katerega del so temeljite naravoslovne preiskave. Vzporedno s preiskavami stolpa in izdelavo njegove kopije je nastal tudi dokumentarni film *Aljažev stolp. Ta pleh ima dušo* v realizaciji Vojka Anzeljca in Saša Kolariča iz Produkcijske skupine Mangart ter Iztoka in Gorazda Lemajiča. Film pomeni dragocen prispevek k popularizaciji konservatorsko-restavratorske stroke in s tem širi zavest o varovanju in ohranjanju kulturne dediščine.

Pomembno sporočilo zgodbe o stolpu, njegovi zgodovini in pomenu za Slovence od nastanka do danes je podajala potujoča razstava, ki je nagovarjala obiskovalce k odgovornemu odnosu do Aljaževega stolpa in varovanju kulturne dediščine nasploh pod vodstvom Gorazda in Iztoka Lemajiča.

Film in razstava sta ob predstavitvah v Sloveniji gostovala tudi v tujini in s tem pripomogla k prepoznavnosti slovenske zgodovine in pomembnosti konservatorsko-restavratorske stroke.

Vsa njihova prizadevanja so izjemen prispevek k raziskovanju, hranjenju, zaščiti in populariziranju kulturne dediščine in konservatorsko-restavratorske stroke, zato Društvo restavradorjev Slovenije podeljuje Gorazdu Lemajiču in sodelavcem Martinu Kavčiču, Iztoku Lemajiču, Vojku Anzeljcu in Sašu Kolariču priznanje Mirka Šubica za leto 2017.

Pokrovitelj jubilejne podelitve Nagrad in priznanj Mirka Šubica za leto 2017 je:

